

Dosarul nr. 2ra-347/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător – R. Pulbere

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecătorii – M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima

Î N C H E I E R E

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA către Bolec Ghenadie, Bolec Svetlana și Ilieș Veaceslav cu privire la încasarea datoriei contractuale, a penalității, a dobânzilor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, prin care s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 noiembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 16 ianuarie 2019, OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a depus cerere de chemare în judecată către Bolec Ghenadie, Bolec Svetlana și Ilieș Veaceslav, concretizată pe parcurs, solicitând încasarea în mod solidar a datoriei în mărime de 63491, 28 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1904, 74 lei.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat faptul că, la 01 septembrie 2019, OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a încheiat cu Bolec Ghenadie contractul de împrumut nr. 3326/2016, în baza căruia i-a acordat ultimului un împrumut în mărime de 50000 lei, fapt ce se confirmă prin dispoziția de plată nr. 244 din 02 septembrie 2016, care urma a fi rambursat până la data de 01 septembrie 2019.

În vederea garantării executării contractului de împrumut, la 01 septembrie 2016, cu Bolec Svetlana și Ilieș Veaceslav au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. 3326/2016/1 și nr. 3326/2016/2.

Astfel, deoarece Bolec Ghenadie a încălcat termenele de rambursare a împrumutului și plăților aferente, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 30 noiembrie 2018, în adresa debitorului și fidejuserilor, a fost expediată somația nr. 2/2-751, care însă a rămas fără răspuns și executare.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 noiembrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a fost admisă parțial.

S-a încasat în mod solidar de la Bolec Ghenadie, Bolec Svetlana și Ilieș Veaceslav în beneficiul OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA, datoria în

mărime de 53711, 12 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 1611, 33 lei.

În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 06 noiembrie 2019, OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 noiembrie 2019, solicitând modificarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 noiembrie 2019 în partea cuantumului datoriei încasate prin majorarea acesteia de la 53711,12 lei până la 58250,09 lei.

Totodată, apelanta a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretenției privind încasarea penalității și în partea casată să fie emisă o nouă hotărâre privind încasarea de la Ghenadie Bolec, Svetlana Bolec și Ilieș Veaceslav în beneficiul OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a penalității în sumă de 5241,19 lei, și respectiv compensarea cheltuielilor de judecată sub forma taxelor de stat suportate la judecarea cauzei în prima instanță - 293,40 lei și în ordine de apel - 220,05 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020, a fost respinsă cererea de apel depusă de OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA și, menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 noiembrie 2019.

Pentru a decide astfel, făcând referire la argumentele din cererea de apel, Curtea de apel a reiterat concluziile primei instanțe și a constatat aplicabilitatea la caz a prevederilor Codului civil în redacția Legii nr. 1107-XV din 06 iunie 2002, (în vigoare până la 01.03.2019).

De asemenea, expunându-se referitor la natura raporturilor juridice apărute în speță și legislația de care acestea sunt guvernate, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe este justă, fiind în concordanță cu normele Codului civil (în redacția până la 01.03.2019) dar, și din Legea privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13 martie 2003 și Legea privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr. 256 din 09 decembrie 2011

În concluzie, cu referire la penalitățile și dobânzile stabilite în contractul de împrumut, în conformitate cu art. 217 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01.03.2019), instanța de apel a statuat că nulitatea actului juridic sau a clauzei contractuale abuzive, poate fi invocată din oficiu.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 23 octombrie 2020 OCN "Corporația de Finanțare Rurală" SA a depus cerere de recurs, solicitând modificarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 noiembrie 2019, în partea cuantumului datoriei încasate prin majorarea acesteia de la 53711,12 lei până la 58250,09 lei.

Totodată, a solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2020 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 05 noiembrie 2019, în partea respingerii pretenției privind încasarea penalității, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a cerinței, privind încasarea penalității în sumă de 5241,19 lei.

Suplimentar a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată, cu titlu de taxa de stat, achitate la judecarea cauzei în prima instanță - 293,40 lei, în ordine de apel - 220,05 lei, în ordine de recurs - 146,70 lei și a cheltuielilor de citare publică în instanța de apel - 434 lei.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept reflectate în cererea apel, reprezentantul OCN "Corporația de Finanțare Rurală"

SA a invocat că la soluționarea pretenției privind încasarea penalității, instanțele de judecată au încălcat regulile cu privire la acțiunea legii civile în timp, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată, au apreciat arbitrar probele din dosar, n-au evaluat clauza penală, iar caracterul abuziv al clauzei penale nu a fost demonstrat.

De asemenea, reprezentantul recurenteii a menționat că instanța de apel, nu a dat apreciere corespunzătoare argumentelor de fapt și de drept invocate în cererea de apel și nu a corectat erorile judiciare comise de prima instanță.

În concluzie, reprezentantul recurenteii a remarcat că la examinarea cauzei a fost încălcat principiul contradictorialității, or, intimații au acceptat și ulterior n-au contestat clauza penală, iar instanța de judecată a intervenit nejustificat în raporturile contractuale, încălcând astfel dreptul recurentului la un proces echitabil garantat prin art. 6 §1 CEDO. Astfel, decizia atacată cu recurs, nu corespunde standardului de motivare statuat în jurisprudența CtEDO.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă și luând în considerație că, potrivit materialelor cauzei, decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost recepționată de reprezentantul OCN “Corporația de Finanțare Rurală” SA – Pascari Dionis, la 26 august 2020 (f.d. 129), Completul Colegiului constată că cererea de recurs, înaintată la 23 octombrie 2020, este depusă în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN “Corporația de Finanțare Rurală” SA, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și

argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de reprezentantul recurenteii, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanțele de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de OCN “Corporația de Finanțare Rurală” SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de OCN “Corporația de Finanțare Rurală” SA.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari